

Heaolutehnoloogiate programm



Eesmärk on heaolutehnoloogiate kasutuselevõttuga tervise- ja hoolekande valdkonnas:

- Pikendada vanemaealiste ja erivajadusega täisealiste inimeste iseseisvat turvalist toimetulekut **kodus**, ennetades abivajaduse tekkimist või süvenemist ning säilitades või parandades elukvaliteeti;
- Vähendada lähedaste **hoolduskoormust**;
- Parandada **teenuste** inimkesksust, kvaliteeti, kättesaadavust ja efektiivsust, sealhulgas **tervise- ja hoolekandeteenuseid lõimides**, ning tõsta teenuseid osutavate **töötajate** rahulolu.

1. Iseseisev turvaline toimetulek kodus

- 76%-l eakatest on **pikaajaline haigus**, 28% hindab oma terviseseisundit halvaks või väga halvaks, 24% **igapäevategevus on suurel määral piiratud** (2024).
- Iga kolmas eakas **kukub aastas vähemalt korra**. Seotud vigastuste ravikulu aastas on 28 mln eurot (TÜ TTH raport, 2025).
- 45% eakatest **elab üksi** (2024).



Foto: Susanna Kari

2. Lähedaste hoolduskoormus

- **Teise inimese hooldamisega tegeleb** 15% täisealistest elanikest (kuni 180 300 inimest).
- Suurim hoolduskoormus on **50-59 aastastel**.
- **Suurt või talumatut hoolduskoormust** tunneb 2,5% täisealistest elanikest. (Elanike hoolduskoormuse uuring, 2022)



Foto: Susanna Pesonen

3. Teenused ja töötajad

- **Teenused on asutuste poole kaldu:** koduteenuseid saavate ja hooldekodus elavate inimeste suhtarv 0,7.
- **Koduteenuseid** saab 3% 65+ inimestest.
- **Tööjõu puudus:** 2030. aastaks on sotsiaalvaldkonnas juurde vaja 20% ehk 3000 töötajat. Enim on puudu hooldustöötajaid (OSKA 2021).



Foto: Valitsuse kommunikatsioonibüroo

Heaolutehnoloogiad (*welfare technologies*)



Abivajadusega inimesi igapäevaelus toetavad tehnoloogiad, mis suurendavad või säilitavad iseseisvust, ohutust, turvalisust, tervist, aktiivsust, osalust ja elukvaliteeti.



Teenuseosutajaid toetavad tehnoloogiad, mis parandavad teenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja tõhusust ning töötajate töötingimusi ja rahulolu.

Kantavad seadmed – häirenupud hädaolukordade (nt kukkumised) tuvastamiseks ja operatiivseks abi saamiseks, aktiivsuse ja tervisenäitajate jälgimiseks, asukoha tuvastamiseks kodus ja väljas.

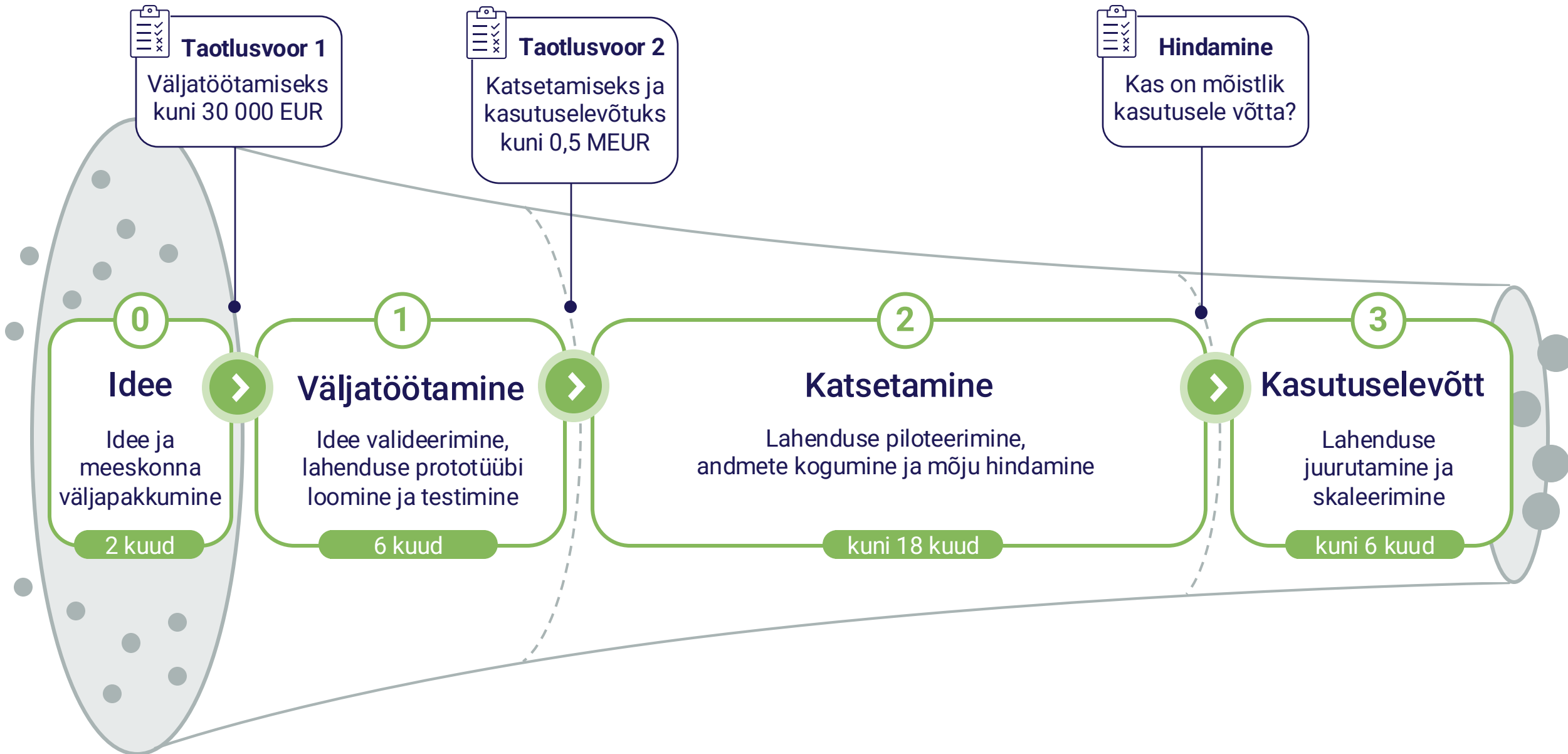
Targa kodu süsteemid – andurid (nt temperatuuri, pliidi, ukse, külmiku, voodi jm) koduse keskkonna turvalisuse suurendamiseks, igapäevaelu tegevustega toimetuleku toetamiseks, andmete põhjal abivajaduse muutuse märkamiseks ja ennetamiseks.

Füüsilist aktiivsust ja vaimset heaolu toetavad lahendused – digilahendused pere, sõprade ja kogukonnaga kontakti hoidmiseks, tehisaru-põhised kaaslased, füüsilist ja kognitiivset võimekust toetavad digilahendused.

Kaugteenuste platvormid – videoplatvormid hooldaja, õe, arsti vm spetsialisti kaugvisiidiks, digitaalsed ravimirobotid ravijärgimuse parandamiseks, kaugmonitooringu lahendused krooniliste haiguste jälgimiseks, kaugrehabilitatsiooni rakendused.

Teenuste korraldamise ja koordineerimise infosüsteemid – teenuse osutamist, dokumenteerimist ja koordineerimist toetavad lahendused.

RAHASTAMINE + ARENDUSPROGRAMM



Projektide rahastamine

- Alus Sotsiaalministri **ministri määrus** "Heaolutehnoloogiate kasutuselevõtu toetamine tervise- ja hoolekande valdkonnas".
- Kogu eelarve **15,84 mln eurot**.
- Kasutamise lõpptähtaeg **31.12.2029**.
- Rakendusüksus on **Riigi Tugiteenuste Keskus** (RTK), kes selgitab taotlejale määruse nõudeid, menetleb taotlusi ja aruandeid, teeb toetuse andmise otsuseid, väljamakseid ja teostab järelevalvet.
- Taotlusi hindab Sotsiaalministri poolt moodustatud ekspertidest koosnev **hindamiskomisjon**, mida juhib sotsiaalministeeriumi esindaja. Hindamiskomisjoni ettepanek on RTK-le toetuse andmise otsuste aluseks.
- Lisaks taotluste hindamisele annab hindamiskomisjon hinnanguid toetust saanud projektide tulemustele.

Arendusprogramm

- Arendusprogramm toetab **tervise- ja hoolekande valdkonna innovatsioonivõimekust** aidates kaasa eesmärkidele vastavate projektide ja partnerluste tekkimisele ning pakkudes toetust saanud projektidele **ühtse metoodika alusel innovatsioonituge** (koolitusi, mentorlust, tööriistu) projektide elluviimisel ja tulemuse saavutamisel.
- Arendusprogrammi elluviija on Sotsiaalministeeriumi hankepartner koosseisus **Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOL, Civitta Eesti AS ja Eesti Kunstiakadeemia** (hanke viitenumber 294850).
- Toetust saanud projektidel on **kohustus arendusprogrammis osaleda, osalemine on tasuta.**
- Lisaks arendusprogrammi elluviimisele teeb elluviija esimese vooru taotluste **kohustuslikku eelnõustamist** ja **korraldab hindamiskomisjoni tööd.**

Lahenduse kriteeriumid

- 1) lahendatakse programmi eesmärgi arvestades olulist probleemi;
- 2) lahendus on potentsiaalselt olulise positiivse mõjuga, jätkusuutlik ja skaleeritav;
- 3) lahendus on Eesti kontekstis uudne;
- 4) lahenduses kasutatakse digitaalset tehnoloogiat, sh peab tehnoloogia valmidusaste olema vähemalt TRL6 tasemel;
- 5) lahendus töötatakse välja erinevate osapoolte koostöös, sealhulgas avaliku- ja erasektori partnerluses;
- 6) lahenduse arendamisel lähtutakse kasutajakeskse disaini põhimõtetest, sealhulgas kaasatakse sihtrühma lahenduse loomisse.

Toetuse taotlemine

- Toetuse andmine toimub **kahe omavahel seotud vooruga**.
- Esimeses voorus antakse toetuse **lahenduse väljatöötamiseks**.
- Teises voorus antakse toetust **lahenduse katsetamiseks ja kasutuselevõtuks**.
- Teises voorus saab toetust taotleda **ainult esimeses voorus väljatöötatud lahendusele**.
- Esimest vooru, mille kaudu on võimalik projekte alustada, on kavas avada kaks korda: **2025 lõpus ja 2026 lõpus**.

Esimene voor

- **Esimeses voorus** "Lahenduse väljatöötamine" saab toetust taotleda kuni **30 000 eurot**.
- **Omafinantseerimise nõuet ei ole.**
- Toetust antakse **kuueks kuuks** kindlasummalise maksena.
- Taotlus **peab olema läbinud eelnõustamise**.

Teine voor

- **Teises voorus** "Lahenduse katsetamine ja kasutuselevõtt" saab toetust taotleda projektidele alates 0,5 mln eurost.
- Omafinantseerimine 12%.
- Toetust antakse kuni 24 kuuks, sh **lahenduse katsetamiseks ja hindamiseks kuni 18 kuuks ja lahenduse kasutuselevõtuks ja skaleerimiseks kuni 6 kuuks**.
- Toetuse andmise otsusesse märgitakse **kõrvaltingimus**, et kasutuselevõtu tegevustele antakse toetust üksnes juhul, kui lahenduse katsetamise tulemused näitavad, et projektiga jätkamine on põhjendatud.
- Põhjendatusele annab hinnangu **hindamiskomisjon taotleja esitatud hindamisraporti** põhjal.

Kes saab toetust taotleda

- Taotlejate ja partnerite ring ei ole piiratud: peab olema juriidiline isik.
- Esimeses ja teises voorus ei pea olema sama taotleja, sest osapooled ja rollid võivad lahenduse väljatöötamise käigus muutuda. Oluline on arendatava lahenduse järjepidevus.
- Partner ei ole kohustuslik, aga tingimuse "lahendus töötatakse välja erinevate osapoolte koostöös, sealhulgas avaliku- ja erasektori partnerluses" täitmist hinnatakse sisuliselt.
- Hindamiskriteeriumi "**Projekti teostamiseks ja lahenduse jätkusuutlikkuse tagamiseks vajalike osapoolte kaasamine (näiteks kohaliku omavalitsuse, riigiasutuse, tervise- või hoolekandeteenuste osutajate, tehnoloogiaettevõtete, teadusasutuste vmt)** ja projekti meeskonna võimekus" hinne moodustab koondhindest esimeses etapis 25% ja teises etapis 30%.

Orienteeruv ajakava

- Eelüritused - november – jaanuar
- Vooru väljakuulutamine - detsembri lõpp/jaanuari algus
- Eelnõustamine - alates vooru väljakuulutamisest
- Taotluste esitamise tähtaeg - veebruar
- Projektide ja arendusprogrammi algus - aprill

Veebisari

Heaolu tehnoloogiatest



Teamsis iga kuu kolmandal teisipäeval 10.00-11.30

Sügishooajal: 16.09, 14.10, 18.11, 16.12

KELLELE?

Innovatsiooni ökosüsteemi osapooltele: abivajajate, teenuseosutajate, kohalike omavalitsuste, riigiasutuste, tehnoloogiaettevõtete, teadusasutuste ja innovatsiooni tugistruktuuride esindajatele.

MIDA?

Jagame infot, ideid, kogemusi ja kontakte tehnoloogiapõhistest lahendustest inimeste iseseisva toimetuleku ja heaolu parandamisel ning teenuste tõhustamisel.

[Veebisari "Heaolu tehnoloogiatest" | Sotsiaalministeerium](#)



Päev täis ideid ja kohtumisi

Heaolu- tehnoloogiate festival

2. JUUNI 2025

T1 VENUE

www.sm.ee/heaolutehnoloogiate-festival

[Heaolutehnoloogiate festival | Sotsiaalministeerium](#)



Kontakt:

Kitty Kubo

sotsiaalteenuste innovatsiooni ja tehnoloogia juht
Sotsiaalministeerium

kitty.kubo@sm.ee



SOTSIAALMINISTEERIUM



Kaasrahastanud
Euroopa Liit



Eesti
tuleviku heaks